

KULTURSAMHÄLLET

Utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun

Utredningens uppdrag och arbete

Se över roller och ansvar i kultursamverkansmodellen

Föreslå hur arbetet i ökad grad kan bidra till de nationella kulturpolitiska målen, särskilt delaktighetsmålet

Rymmer grundläggande frågor om samspelet mellan stat, region och kommun

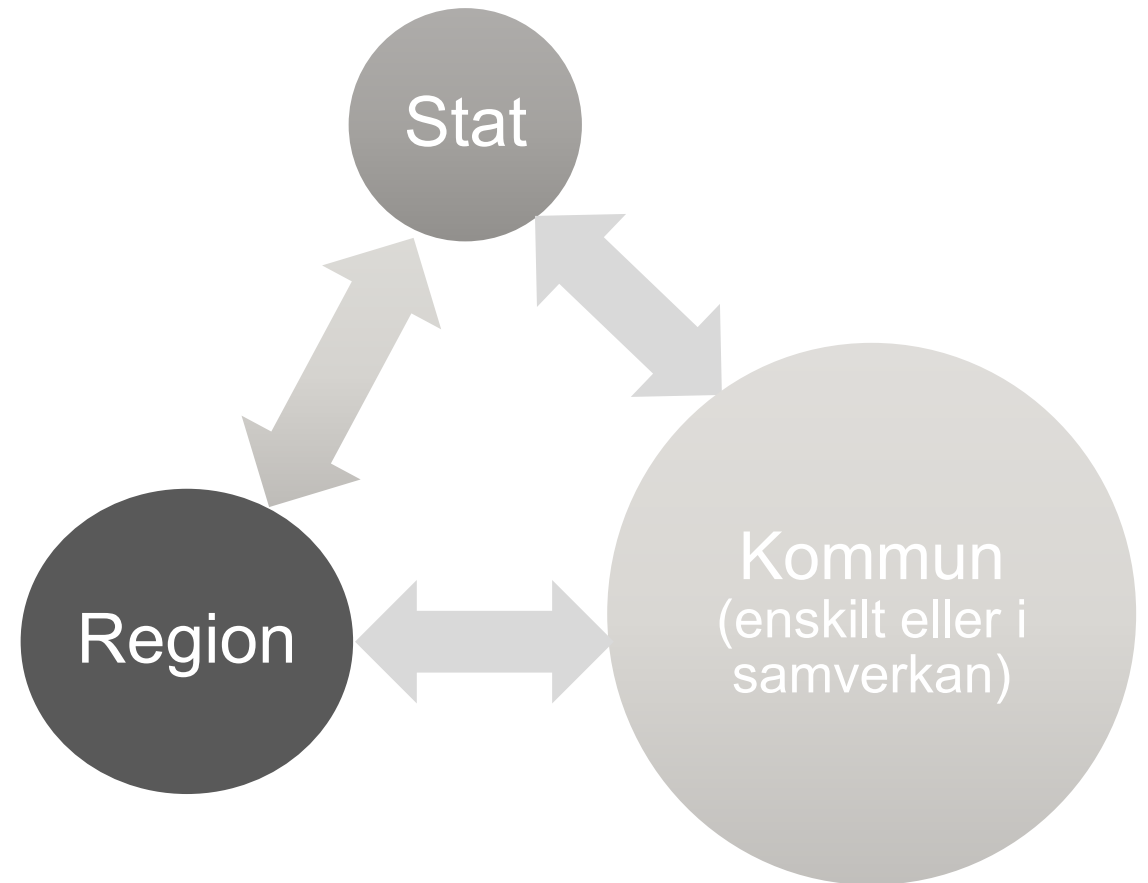
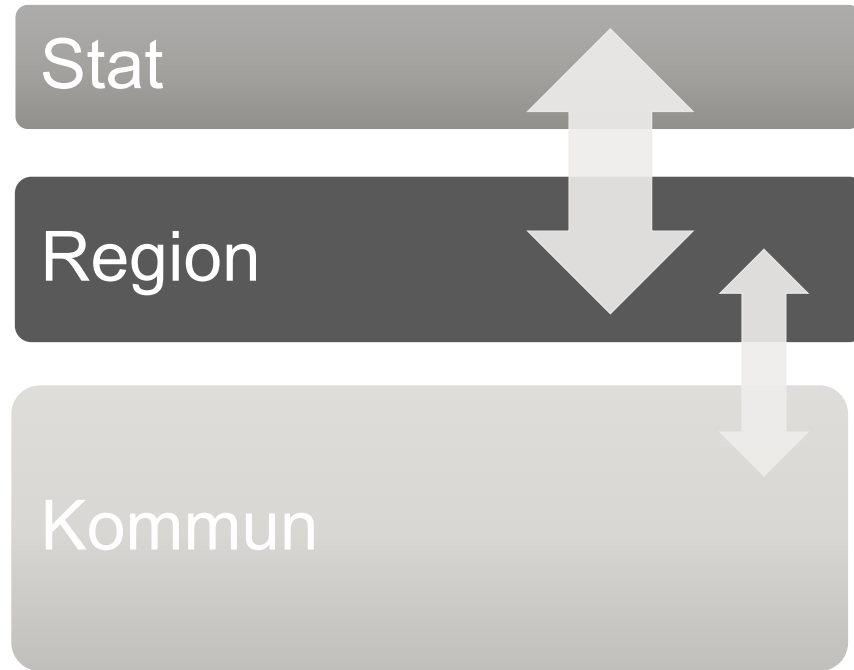
Vi har arbetat i tre faser:

Kunskapsinhämtning (hösten 2022-vintern 2023)

Skrivfas och diskussion av förslagen (fr.o.m. mars)

Arbete med betänkandet och publicering (sommaren)

Utredningens vision

En lag om samverkan mellan stat, region och kommun

- öppnar för regioner *och* kommuner att fördela statsbidrag
- minskar den styrning som ligger i uppföljning av kulturplaner
- ger flexibilitet och möjlighet att arbeta med utveckling och nya områden

I lagen anges allmänna utgångspunkter. Arbetet ska:

- bidra till ett rikt och varierat kulturliv i hela landet
- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och att utveckla sina skapande förmågor samt konstnärlig kvalitet och förnyelse

Den som fördelar statsbidrag ska respektera den konstnärliga friheten

Öppna för nya konst- och kulturområden

De konst- och kulturområden inom vilka statsbidrag får fördelas bör beskrivas i mer generella termer än idag:

- minskar detaljstyrningen
- undviker gränsdragningsdiskussioner (till exempel om vilken filmverksamhet som kan få stöd)

En möjlighet införs även att fördela medel till helt nya områden, om parterna är överens om det:

- kan handla om allt från gestaltad livsmiljö till dataspel

Tydliggör roller och minska administration

Kommunerna som närmast medborgarna

Regionerna som samordnande instans

Staten har särskilt ansvar för nationella utvecklingsbehov

- Inför ett system för samverkan om konkreta utvecklingsinsatser istället för beredning av allmänt hållna regionala kulturplaner
- Alla myndigheter som berörs medverkar i diskussion av samverkansidéer från region och kommun. Statens kulturråd ansvarar för att hålla samman processen
- Istället för löpande uppföljning bör staten utvärdera effekterna av arbetet med längre intervall och mer selektivt

Decentralisera bidragsgivningen

För att värna kulturinstitutionerna är det inte rimligt med större omprioriteringar. Tvärtom bör vi säkra kulturpolitikens basfinansiering.

Tydliggör att:

- det löpande statsbidraget (ca 1,5 miljarder kr) till kulturverksamhet i regional eller kommunal regi fördelas utifrån historiska nyckeltal

Initiera en process för att samla de riktade statsbidragen på kulturområdet till kommunerna i särskilda ”kulturpåsar”

Införa ett nytt statsbidrag till långsiktiga samverkansinsatser mellan kommuner, regioner och staten samt behåll de tidsbegränsade utvecklingsbidragen

Behovsanpassade dialogformer

Kultursamverkansplanerna: Dialog kring utvecklingsarbete snarare än visionsdokument

Större fokus på politisk dialog med staten där även kommunerna bör kunna vara med. Statens kulturråd kan bistå regeringen med att arrangera möten med regionala och kommunala politiker

Regioner ansvarar själva för att organisera dialog på det sätt som bedöms vara funktionellt. Dock vissa krav för den som fördelar statsbidrag. Till exempel obligatoriskt samråd med det fria kulturlivet och de professionella kulturskaparna.

Kultursamhällets fortsatta reformbehov

Gestaltad livsmiljö

Se över de så kallade skönhetsparagraferna i plan- och bygglagen (2010:900) för att tydliggöra värdet av estetiska perspektiv i byggande och stadsplanering. Se även över tillämpningen av enprocentsregeln för beställning av offentlig konst samt kommunernas arbete med arkitekturpolicier.

Skolan

Det är avgörande att det offentliga skolsystemet kan ge alla elever, oavsett bakgrund, en kvalificerad kulturell orientering. Därför bör bland annat de estetiska ämnena tillmätas större vikt i grundskolan och gymnasiet.

Kultursamhällets fortsatta reformbehov

Funktionshindrade

Staten bör se över hur olika stöd- och regelsystem påverkar möjligheterna för personer med funktionshinder att vara verksamma som kulturskapare, även professionellt.

Andra frågor vi mött

Ej ingått i uppdraget att till exempel utreda frågor om kulturens finansiering. Måste dock konstatera att diskussionen om detta tenderar att snedvridas om kulturpolitiken bara uppfattas ha en kostnadssida.

